

EL DEMÓCRATA

ÓRGANO DE LA COALICIÓN LIBERAL DEMOCRÁTICA

Número suelto, 15 cts.

Saldrá los domingos

Trimestre, 1'50 ptas.

Los trabajos insertos en este periódico, se publican bajo la exclusiva responsabilidad de sus autores

Redacción
Calle de Corró, 96

Administración
Calle Clavé, 25 : Imprenta

Anuncios a precios convencionales
No se devuelven los originales

L'Assemblea de la Coalició

Com a resultat de l'enquesta feta entre els representants de la Coalició Lliberal Demòcrata Autonomista en els pobles d'aquest districte, el Comitè Directiu ha acordat que la celebració de l'Assemblea anunciada, tingui lloc en aquesta ciutat, essent la data fixada el diumenge, 26 de novembre vinent.

El programa, salvant les rectificacions que aconcellin les circumstàncies, serà el següent:

El matí, a dos quarts de dotze: Reunió dels representants dels pobles, per a tractar dels punts següents:

- Política desenrotllada per la Coalició fins avui.
- Necessitat de continuar-la o rectificar-la.
- Discussió de l'actuació de nostres representants.
- Ratificació o desautorització de la mateixa.
- Exposició dels fets i necessitats del districte.
- Discussió i acord respecte d'ells.
- Mitjans per a posar-los en pràctica o aconseguir-los.

A l'Assemblea solament hi tindran entrada els elements representatius de la Coalició i la premsa.

Tarda, a les tres: **MITING PUBLIC**, amb assistència dels diputats a Corts En Joan Sarradell Farràs, En Manuel Rius i Rius i En Francisco Torras Villà; el diputat provincial per Vich-Granollers En Xavier Flaquer, el que ho és per Tarrassa-Sabadell, N'Alvar Vinyals; el del districte primer de Barcelona, En Joan Giró i tots els demés per aquesta província, pertanyents a la Concentració Lliberal.

S'ha dirigit atenta comunicació a la junta de govern de la Associació «La Unió Lliberal» sol·licitant el nou local del primer pis per a la celebració de l'Assemblea i la sala d'espectacles per al miting. Se circularan seguidament els acords esmentats a nostres representants.

Vallesans! L'ideal polític més gran del món es aquell que's basa en l'amor primordial al terreny on hem nascut, i que amb llealtat, sinceritat i noblesa, abnegació, sacrifici, respecte i consideració, es propaga i defensa per damunt de totes les passions.

L'esforç del nostre partit arribarà fins on sigui precís per a aconseguir l'enaltiment de tots els factors del districte de Granollers, en la seguretat de que nostra actuació, serena i imparcial i lliure de petites passions, es farà digna de nostres entusiasmes, de nostres il·lusions i del general respecte en el sector polític vivent.

Ciutadans del Vallès! Tinguem fe en l'avenir, i amb prudència d'homes conscients, però amb el braó de les voluntats decidides, seguim lluitant per a aconseguir que la deslliuració d'aquest districte perduri per a sempre més com a santa penyora de la nostra independència i de la nostra humil, però patriòtica capacitat.

Granollers, 26 d'octubre de 1922

El Comitè Directiu de la Coalició

Un cas únic

En distints estaments polítics de la capital és objecte de greus censures la difícil situació en que's coloca el senyor Vallès i Pujals com a president de la Diputació provincial, amb motiu del ruidós fracàs del Banc de Tarrasa del qual en fou l'ànima i l'inspirador.

Realment, en quiscun altre poble que no fos el nostre, el cas Vallès i Pujals no tindria actualitat, ja que una dimissió fulminant hauria sigut la resposta obligada a l'enquesta de la Comissió d'accionistes de l'esmentat Banc, puix és innegable que les causes del desastre han sigut la incapacitat tècnica i financiera dels seus directors

En tots els països del món, quan el nom d'un polític va aparellat a algú d'aquests desastres econòmics, aquell busca la foscor i un amagatall per a no provocar l'indignació i l'ira dels seus conciutadans.

Recents exemples tenim a França de tot ço que diem. Amb motiu del «crak» del Banc de Xina, el propi Caillaux no pogué resistir la campanya de «Le Figaro», siguent aquell polític ministre de Finances. I tingui's present que solament es tractava del perjudici ocasionat a l'estalvi francès, per la baixa de preus experimentada per alguns títols estrangers introduïts en dita nació.

A Anglaterra, aquestes coses encara es porten a un extrem més pujat de delicadesa. Carles Dick, no obstant haver sigut un dels polítics més experts d'aquell país en els acabaments de la centúria passada, per una petita falta es vegé obligat al retraïment per a sempre més

Aquí, som molt menys sensibles i delicats; aquí, l'epidermis la tenim molt més groixuda, especialment en aquests temps de regionalisme oficial. Vegi's, sinó: El propi senyor Puig i Cadafalch fa que sigui compatible el seu càrrec de «President de Catalunya» amb el d'arquitecte d'una entitat també oficial com l'Exposició d'Indústries Elèctriques, i el senyor Vallès i Pujals no es dona compte, pel què es veu, de quant delicada és la seva situació com a president de la Diputació, malgrat el fracàs del Banc de Tarrasa.

Segurament que el senyor Vallès tindrà medis sobrants per a fer front al pagament de 300,000 pesseres que li han sigut designades pels lletrats firmnats del laudo; més, l'opinió té perfecte dret a exigir que's guardin amb ella totes aquelles consideracions de delicadesa que constituïxen l'essència de nostres democràcies.

No li càpiga dubte al senyor Vallès i Pujals; la seva situació és senzillament insostenible.

No sentim envers el senyor Vallès i Pujals cap anidmadversió ni res que'ns mogui a per-

judicar-lo; únicament veiem en ell l'adversari polític, a qui personalment guardem totes les consideracions; no obstant faltarem a nostres deures si no ens fessim ressò de la seva inqualificable conducta, en tot ço que havem dit, i de l'estranyesa que la mateixa ha causat en distints estaments socials.

F. NANCES

Actualitat candent

En les altures polítiques on s'hi conciten les tempestats, que de tard en tard cauen sobre nosaltres, ben segur s'han cregut que aquí ens convencerien les raons que han fet públiques per a explicar el cesse en el seu càrrec dels senyors Martínez Anido i Arlegui.

Si els nostres llegidors tenen present la significació, encara que governamental, democràtica que honrosament ostentem, hauran de dispensar-nos el que sobre aquestes raons oficials, posem qualques comentaris d'índole política.

Però creuríem pecar d'hipòcrites si no diguessim que, en el fet que comentem, com en tants, deixant de banda l'oportunitat, que és condició indispensable a tot governat, el Govern Central ha estat a una altura poc envejable, continuant la seva tasca inviril i fent que cada dia aquí, els uns i els altres, ens trobem més apartats de la seva actuació, que te tots els defectes i cap virtut, semblant que talment es creguin, aquests senyors, que Espanya és un país sense pols, sense sang i sense vergonya.

El nostre patriotisme, en l'ampla concepció de la paraula que deu tenir i té en nostres llavis, ens obliga a protestar de la disbauxa centralista, i de l'ignorància supina, que el Govern demostra, quan de coses d'aquí es fracta, arrastrant-nos a tots plegats a l'abim i fent que sa actuació sigui causa d'una latent intranquilltat, privant-nos de gaudir els avantatges que l'esforç dels elements tots, sens excepció, posat en moviment, d'acord amb l'esperit treballador que aquí sortosament impera.

Hi ha que dir ben alt i ben clar als nostres desatentats governants, que el problema, conegut concretament per problema de Barcelona, no s'arregla essent governador el general A o el general B; el problema d'aquí, que en forma més o menys aguda, és paregut al que sofreixen o han sofert altres grans ciutats, necessita, per a curar-lo, del concurs d'homes patriòtics, de talent i bona voluntat, i no pot ésser tractat amb aquesta forma política, en que un canvi de nom o de persona, res significa, per moltes i bones que siguin les condicions personals d'aquesta.

I entre altres condicions, per a aconseguir això, es necessita que els governants actuïn amb dignitat i amb valentia, dintre la prudència que el bon seny imposa.

I diem amb dignitat, perquè en les decisions dels governants, no han d'imperar causes estranyes als veritables interessos de la pàtria, com en l'actual ha succeït, puix ja és un secret a tota veu que la causa de la destitució dels senyors Anido i Arlegui, ha sigut la imposició d'uns ambaixadors estrangers, com resultat de certes queixes formulades per cases de banca de ses nacions que aquí tenen sucursals.

I diem amb valentia, perquè si aquest ha sigut el fet propulsor, sense el qual no s'hau-

ria produït ço que ha passat, no pot ésser explicable per boca d'un governant, el que, fets i coses semblants, sense variació sensible, un dia mereixin alabances i altre disconformitats, que si s'han atrevit a fer públiques, no ha sigut expontaniament, si no com a excusa, perquè s'ha cregut més convenient llençar això al coneixement del públic, que aquella imposició abans esmentada.

Precisa més consciència dels deures de governant, per a evitar que cada dia es fassi més patent l'allunyament que sentim vers l'Estat, per aquesta culpa, fonament que, explotat per certs sectors polítics, fa possible que es vegin, sense gran sorpresa, manifestacions que el general sentir rebutjaria airat si es fingés qualque confiança que en el Poder hi han encarnats aquells atributs essencials que, si li manquen, es cau en l'oprobri descoratjador en que malhauradament ens veiem sumits.

Tots caurem en greu pecat d'omisió si tolerem que les coses segueixin com fins ara.

Es hora de que seriosament pensem i actuem, com a ciutadans, obligant a que tothom compleixi com a tal, recordant-nos de l'adagi que diu:

«Els pobles tenen els governants que's mereixen».

OSA



L'Ajuntament de Granollers ha estat embargat per no haver pagat contingent provincial en quantitat de 45,212'43 pessetes.

L'Ajuntament de Vilanova i Geltrú devia, en aquella data, i per igual concepte, la friolera de 567,547'18 pessetes i no tenim notícia de cap mida extrema.

Mentre el districte de Granollers el representa En Francisco Torras Villà, qui en tot moment ha combatut la política eixorca i disbauxes administratives portades a cap pels cacics que governen la Mancomunitat, el districte de Vilanova i Geltrú està sotmès al jou caciquista d'en Josep Bertrán i Musitu, ex ministre de Gràcia i Justícia, i prohóm de la Lliga Regionalista.



GACETILLAS

En subasta últimamente celebrada, han sido adjudicadas a los contratistas Hijos de José Baró, por la cantidad de 21 963 pesetas, las obras de terminación del edificio para nuevo Hospital y Asilo de esta ciudad.

Ayer tarde regresaron a ésta las tropas del batallón cazadores de Estella que habian estado varios días de maniobras en Seba. El desfile fué presenciado por numeroso público.

Ha dado a luz un hermoso niño la esposa de don José Tió, doña Mercedes Murtra. La enhorabuena.

En La Unión Liberal se anuncia, por la noche del miércoles, fiesta de Todos los Santos,

el estreno de «Marina», en catalán y el debut del novel barítono Clemente Fernández con «La Alsaciana».

Estas obras serán presentadas con toda propiedad escénica, tomando parte en la representación de «Marina» nutrido cuerpo de baile del teatro del Liceo y los principales papeles han sido confiados a los notables artistas líricos Srta. Fárvaro y Sres. Sampere, Sanahuja y Cornadó.

Sense solta

Aquest hauria d'ésser el subtítol de l'article que En Santiago de Riba (a) «Gori» publicà el passat diumenge «Gent d'ara» i que sots la capsalera de *Conseqüències del caciquisme a Granollers*, va batejar-lo amb un «Sense Alcalde» que esglaiava l'ànima.

Ni des de Palou, ni des de Barcelona, i molt menys de oïds, quan els narradors són quatre poca-soltes, pot hom formar se clar concepte de la forma en que's desenrolla la política en nostra ciutat, i és d'una claretat meridiana que, en voler enfondir en l'actuació de's qui, per voluntat del poble, regeixen sos destins, té de caure's en una sèrie de inexactituds que provoquen general xacota, evidenciant al foraster, que amb ignorància supina i amb notòria mala fè, vol erigir-se en director d'una política, babejant avui i amanyagant demà als qui compten amb la general confiança de Granollers i del partit polític en el qual militen.

La sensació de desgovern que vol donar-se en l'article de «Gent d'ara», no té lògica explicació, ni en l'actualitat, sots l'Alcaldia d'En Ramón Novellas, ni quan va ocupar-la En Paulí Torras.

Aquest últim, va complir escrupulosament amb els deures a que l'obligava el càrrec, ocupant l'Alcaldia sense les intermitències a que fa referència l'articulista, fins el moment en que, per ministeri de la llei, va cessar en la honrosa comanda feta amb absoluta unanimitat per totes les fraccions polítiques que integraven el Consistori, inclús pels amics i correligionaris del senyor de Riba i d'Espanya, els qui per debilitat d'en Barangé, lograren un lloc a l'Ajuntament.

I, pel que respecte a l'actual batlle, En Ramón Novellas, que finida la llicència que va concedir-li l'Ajuntament, s'ha possessionat novament de l'Alcaldia, no dubti don Santiago que perseverarà en sa tasca benèfica per a la ciutat de Granollers, fins i tant que acabi la vida oficial que li concedeix la llei.

Fixin-se nostres llegidors, i vegi en «Gori», com no fem esment de la gestió administrativa de nostres volguts amics, car fora extraordinària ridícula, després dels elogis fets des del setmanari de la Lliga.

Al reorganitzador de les hosts nacionalistes del Vallès, el cervell li dona voltes, veient una hora blanca la mateixa cosa que després troba negra.

Els primers articles de «Conseqüències del caciquisme a Granollers» foren un seguit de diatribes contra En Paulí Torras, en llaor del qual llença el més perfumat incens en l'article que fa VII, i el mateix succeeix amb el digníssim alcalde, En Ramón Novellas, al qui havien intentat ferir d'una manera estúpida.

Que n'anavem d'errats de comptes!

C.

La força de l'enveja

(PARODIA)

Segons deien l'altre dia
de un periòdic local
que's diu si és catalanista,
«home de palla» ha trobat
en un «estevet», fresc, jove,
que és un tròs de «carcamal».

I, segons hom assegura,
el més gros «reconsagrat»
que'ns alegra l'existència,
és el senyor diputat,
l'ex-amo d'aquella terra,
que de Palou va «guilà».

Malgrat això, tothom nota,
perquè es fàcil de notar,
que sempre van a la una
l'«estevet» i el diputat,
fent, el pobre!, per l'ex-amo
més del què pot desitjar.

Fa diaris (?) que l'alaben
i sos fets va pregonant;
fent sempre grans alabances
de ço que l'ex-amo fa,
fins quan de Granollers parla
i en diu tants grans disbarats,
aquell *gros nacionalista*,
pretencios i petulant!...

Per ell fa lo que's presenta,
anc que sia l'«animal»;
fa tots els papers de l'auca;
fins el «tòti» i el «tarlà»!

D'això, un dia s'en parlava
entre un grup de ciutadans,
i deia un:

—Còm pot unir-se?
quin pot ser l'aglutinant
entre un cap tan gròs de suro
i un foraster tan farsant?
—La *ideia*—digué un altre;—
no hi ha res com l'*ideial*
per unir a dos grans homes!
—Vo'eu dir dos «carcamals»!
—Com vós volgueu; més jo penso—
digué un tercer de *gros cap*—
que en aquest món de misèries
per a viure hem de menjar.
—Sí, senyor —respongué—
vos heu dit molta vritat;
tothom té dret a la vida,
tots hem d'«endrapar», companys,
i, per viure, és necessari
que un hom es pugui atipar,
i el que és advocat sens feina,
o lideus i pastes fa,
necessita la «mandanga»
per poguer viure com cal.
—La «pàtria» no admet excuses,
no es pot viure sens menjar!
—L'*ideial* a ningú atipa;
d'*ideials* ningú està gràsl
—I sens «mandanga» no's menja;
i a tots cansa el dejunar!
—Serà així; més la «mandanga»
mai matarà l'*ideial*
si aquest és pur i és noble—
digué un que és liberal.
—Es que no sabeu encara,
«carcamals» i desgraciats,
que l'enveja, a molts homes,
torna de bons a malvats!...

ISOP II

COMARCALES

Martorellas

Ha causat gran sensació en aquest poble la correspondència que un setmanari lliguer ens dedica, volent fer aparèixer a nostre alcalde com home dedicat a les petites minúcies, com cert diputat provincial, dedicant-se solament a recórrer envelats i festes majors.

No és cert res del què diu el periòdic esmentat, i malaguanyat l'espai que dediquem a comentar certes petiteses.

— S'han renuat les obres de construcció del pont que un grup d'entusiastes veïns de aquest poble construeix per a, en son dia, passar-hi la carretera que ha d'unir Martorelles de Baix amb Martorelles de Dalt.

Es certament digne d'admirar l'entusiasme d'aquests abnegats ciutadans i la seva gran força de voluntat. És una cas únic, que aquest districte convé tingui present, per a suplir amb l'esforç ciutadà les deficiències i manca d'interès de les corporacions públiques.

Corresponsal

Parets

El Ayuntamiento acordó proceder a la immediata reparació de la carretera, empalme de Bigas a Parets.

Asimismo, engravar las calles de Barcelona, Torrente y Plaza Constitución, colocando el Ayuntamiento el bordillo para proceder a la construcción de nuevas aceras.

— La compañía de aficionados dará una función de teatro en la Sociedad Coral, el día de Todos los Santos.

— Asimismo, y con motivo de dicha fiesta, se proyectarán interesantes películas en los cines del Jardín y de «Cal Rajoler». — Q.

Sant Fost de Campcentelles

El passat dijous tingürem el gust de saludar al diputat a Corts senyor Torras, que vingué a visitar a son il·lustre amic, el savi doctor Turró.

Aprofitant sa breu estada aquí, visità l'Església parroquial, a la qual, mercès als cuidadors i entusiasme del nostre senyor rector, reverent don Salvador Pibernat, s'hi han fet grans millors. Estigué també de visita a casa del senyor batlle, on fou saludat per alguns amics i el Secretari senyor Niubò.

—La germana de nostre senyor rector, que està passant greu malaltia, sortosament sembla que ha entrat en franca millora. Ens en alegrem i fem vot per son restabliment.

Vallromanes

La setmana avant pasada donarem compte de que havia sigut conferida una quantitat per a reparació de les obres del temple parroquial.

La suma atorgada és la de 750 pessetes; i amb aquesta ja és la tercera vegada que, per mitjà del nostre diputat a Corts, senyor Torras, hem aconseguit aitals despeses del Ministeri de Gràcia i Justícia.

La nova fou molt ben acollida pels nostres conveïns.

Cardedeu

En la clínica del Dr. Corretjer han sufrido operación quirúrgica el juez municipal don J. Torruellas y el concejal del Ayuntamiento y amigo nuestro muy estimado, Sr. Casanovas.

—El B. O. de la provincia anuncia la vacante de secretario del Juzgado Municipal. Para el desempeño de dicho cargo, ha sido habilitado el secretario del Ayuntamiento don Miguel Rovira.

Alcaldía Constitucional de Granollers

La Junta local de Sanidad, reunida el día 24 de los corrientes para el estudio del actual estado sanitario de la población, hace públicas las siguientes manifestaciones y los acuerdos que fueron tomados por unanimidad.

Considerando el estado de alarma producido por la presentación de buen número de casos de viruela y varios de fiebre tifoidea en los barrios del extremo superior de la ciudad, singularmente en el denominado «El Lladoné», esta Junta analizadas las circunstancias que han concurrido en el desarrollo y propagación de dichas enfermedades infecciosas, declara infundada la causa que ha motivado dicho estado de alarma, por cuanto de los datos estadísticos computados se deduce que el número de enfermos que existen en la actualidad no sobrepasa del que normalmente se presenta todos los años en esta actual temporada.

Esto no obstante, y en atención a evitar el contagio de dichas infecciones, esta Junta local acordó lo siguiente:

Recomendar a todos los vecinos, especialmente a los del barrio del «Lladoné», se abstengan de utilizar para bebida el agua de los pozos.

Aconsejar al Ayuntamiento que ordene sean conducidas en canalización cerrada las aguas denominadas de la «mina d'en Sans».

Que por el Laboratorio del partido sean inmediatamente analizadas las aguas de que se surten los establecimientos de bebidas (café y tabernas) y los que fabriquen bebidas con destino al consumo público, especialmente los de sifones y gaseosas.

Aconsejar asimismo al Ayuntamiento la construcción de un lavadero público destinado exclusivamente al lavado de las ropas procedentes de enfermos contagiosos.

Y finalmente nombrar una ponencia constituida por los señores subdelegado de Medicina, director del Laboratorio, inspector sanitario de la Alcaldía y arquitecto municipal, al objeto de que estudien un plan de reforma sanitaria que presentarán en una próxima reunión de esta Junta para su realización inmediata por parte del Ayuntamiento.

Por todo lo cual, y declarando nuevamente que la actual supuesta epidemia no viene revestida del carácter alarmante que se le ha querido dar, recomienda esta Junta al vecindario la tranquilidad más absoluta, al propio tiempo que la observación de los más elementales deberes de higiene individual, insistiendo en la práctica de lo recomendado y procediendo a las vacunación y revacunaciones que son de rigor para combatir dichas infecciones, en la seguridad que procediéndose de tal modo, al par que los vecinos darán una prueba de sensatez y práctica sanitaria, se auentarán en breve las enfermedades que han dado motivo a esta colectiva preocupación.

Granollers, 26 de octubre de 1922.

El alcalde presidente,
RAMÓN NOVELLAS LLADÓ.

Imp. Garrell: Granollers; Clavé, 25; Teléf. 117

COMESTIBLES

PASTELERIA : REPOSTERIA

CASA CUNILLERA

Plaza Constitución, 28

Gaseoses

Sifons i Aixerops

CLOTET

Fábrica i despatx:

Plaça d'Angel Guimerá

Miquel Crusellas**GUANO CONCENTRAT**NITRATS : SORRES : SULFAT DE COURE
PRIMERES MATERIES

Magatzem i despatx: CARRER DE BARCELONA, 5

EUSTAQUI MARGALL

Ex encarregat de la casa J. i J. Trullás d'aquesta ciutat

FUNDICIÓ DE FERRO I ALTRES METALLS

Carrer d'en Prim, 5.-Telèfon 133.-GRANOLLERS

CASA GARRELL**IMPREMTA**

Establerta l'any 1860

Articles d'Escriptori i Dibuix
Llibres Ratllats : Blocs NotesDiaris : Revistes : Novel·les
Assortit de Joguines : Postals

Carrer Clavé, 25

GRANOLLERS

Telèfon 117

Eduard PUJOL

Clavé, 35 ANTIGA CASA GRAS Telèfon 47

Novetats : Camiseria : Merceria
Roba blanca : Géneres de punt
Articles per a regals
Paraigües : Bastons
Ombrel·lesANISADOS
MONTAÑACOGNAC
MONTAÑA**Anís La Perla del Vallés**Fábrica: Calle de San Jaime
Despacho: Santa Elisabet, 7 y 9CERRAJERÍA DE OBRAS
ESPECIALIDAD EN HIERROS FORJADOS**JOSÉ PLANA**

Calle de Prim, 59

GRANOLLERS**GORRAS Y SOMBREROS**

ULTIMOS MODELOS

PRECIO FIJO

Clavé, 23 - A. VILLA - Granollers